

El senyor conseller d'Educació, Investigació, Cultura i Esport:

Gràcies.

Moltíssimes gràcies.

Qualsevol persona que estiga capacitada per a investigar i fer els doctorats en grans qüestions, estic segur que no tindrà cap problema en aprendre qualsevol llengua, perquè per això estem.

Però el que nosaltres li anem a dir és: no es preocupe, (veus) no es preocupe, perquè anem a seguir captant talent, no anem a expulsar talent, com passava abans. Per això, el president va anunciar en unes de les seues declaracions, que anàvem a generar una generació talent, en un programa en què estem treballant, per a captar investigadors consolidats. Investigadors també de fora, investigadors estrangers, que podran vindre ací, que no tindran ningun problema ni ninguna qüestió de requisit per poder vindre ací a treballar.

També tindrem un programa destinat a tornar el talent dels valencians i les valencianes que se n'han anat fora, els joves investigadors que, malauradament, han hagut d'exiliar-se per les polítiques anteriors.

I anem a crear noves oportunitats perquè la indústria pugua realment canviar el seu model productiu agarrant-se als eixos de recerca que nosaltres anem a generar en eixa generació talent que estem ja treballant i que presentarem en breu, en la qual no hi haurà ningun tipus de limitació. Al contrari: tindrem referents internacionals que vindran a investigar ací i valencians i valencianes que deixaran d'anar-se'n i el que faran serà quedar-se i aportar el seu valora afegit al model productiu del nostre territori.

Gràcies. *(Aplaudiments. Se sent una veu que diu: «¡Molt bé!»)*

El senyor president:

Moltes gràcies, senyor conseller.

Ara sí, passem al següent grup parlamentari, que formula pregunta. I en este cas, el senyor Antonio Montiel formularà la pregunta.

El senyor Montiel Márquez:

Bon dia, president.

Bon dia, membres del govern.

Done per reproduïda la pregunta presentada per escrit.

El senyor president:

Moltes gràcies, senyor Montiel.

President del Consell.

El senyor president del Consell:

Moltes gràcies, senyor president.

Senyor Montiel.

«¡Basta ya!» fou el crit que va unir als... «¡Basta ya!» ¿També els molesta això? No sé... «¡Basta ya!» va ser el crit que va unir a tots els espanyols contra la lluita antiterrorista, va ser el crit que, finalment, va aconseguir la pau.

Entre tots i totes ara tenim un gran repte, i és acabar amb el terrorisme masclista. I per això, avui 8 de març hem de reivindicar, una vegada més, totes les accions possibles i impossibles perquè no hi haja esta situació de terrorisme masclista, que només a la nostra terra, en els darrers mesos, ha matat tres dones.

Per tant, eixe és el gran repte, eixe és, sense dubte, el repte que hem de fer amb l'esforç de tota la societat des de l'educació, des de la convivència, des de les famílies, des de tots els àmbits: polític, social... I això és el que la vicepresidenta del Consell va proposar l'altre dia, que estaven vostés també presents. Va proposar que teníem de fer un gran acord valencià contra la violència de gènere, un acord que sume i que isca permanentment de tots els àmbits de caràcter tancat perquè, finalment, la societat assumisca, assumisca que este és, sense dubte, el gran problema que tenim, la gran prioritat, acabar amb l'assassinat de dones.

És una successió d'assassinats que ens ompli de dolor, de vergonya, de ràbia, perquè posa en qüestió el propi funcionament de la democràcia i que ens diguem que som una societat avançada. I fins que no acabem amb els assassinats de dones, no som una societat avançada.

Per tant, nosaltres, en la mesura de les nostres possibilitats, senyor Montiel, anem a fer tot el que estiga al nostre abast.

Demà, la vicepresidenta se reünix a Madrid..., a la comissió general de comunitats autònomes participarà i donarà l'opinió del govern valencià respecte a esta qüestió. Saben vostés que va ser precisament este Consell el que va proposar que en l'agenda de la conferència de presidents figurara la lluita contra la violència de gènere. No ho havien plantejats des dels territoris. Finalment, se van sumar totes les comunitats autònomes i el propi govern. Però crec que falta encara moltíssima sensibilitat en l'àmbit polític i en tots els altes àmbits socials.

Este any, Margaret, Gloria Amparo i María Dolores ens han deixat, malauradament, pels assassinats comesos. Saben vostés que només amb una gran força social serà possible aconseguir l'èxit.

Nosaltres, des de la perspectiva del govern valencià, este any, la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives destina 9 milions d'euros contra la violència masclista. Per primera vegada, té a més la condició de crèdit ampliable.

Hem creat uns fons de 100.000 euros en ajudes econòmiques per a atendre les necessitats immediates, hem regularitzat pagaments pendents per a col·lectius més vulnerables, hem facilitat l'exempció de taxes universitàries del trasllat d'expedient de centre de víctimes de violència masclista...

Són encara poques coses perquè volem anar molt més enllà, però no dubte que en el compromís que tenim signat amb vostés i el conjunt del pacte del botànic, és una gran prioritat la lluita en l'eradicació contra la violència de gènere.

Gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Moltes gràcies, president.

Senyor Montiel, per a concretar i acabar de formular la pregunta.

Té vosté la paraula.

El senyor Montiel Márquez:

Gràcies, senyor president.

Mire, como usted sabrá, todos los primeros miércoles de mes, tanto en Valencia como en otras ciudades de la comunidad, se realiza una concentración contra la violencia machista. Este miércoles pasado, el 1 de marzo, las mujeres de los colectivos convocantes decidieron dejar de guardar minutos de silencio y hacer ruido, hacer ruido para que los poderes públicos escuchasen el clamor y actuasen.

Según las estadísticas, según diferentes estadísticos, no vamos a entrar en el detalle, en los 67 días transcurridos del 2017 son ya 21 las mujeres a las que se ha arrebatado la vida en crímenes cuyo origen es la violencia machista.

Hoy, 8 de marzo, en esas condiciones de terror, es imposible celebrar nada. El Día Internacional de la Mujer está marcado hoy por la lucha, por la reivindicación de la igualdad real y efectiva y por la lucha para la erradicación de la violencia de género.

Nosotros hemos presentado desde Podemos muchas iniciativas en relación con la violencia. Queremos destacar que precisamente ya en el verano de 2015 presentamos la creación de una subcomisión que ha venido trabajando todos estos meses escuchando a la sociedad civil, a expertas, a víctimas y supervivientes, que están próximas ya a presentar un dictamen a las Cortes.

Pero mire, hace ahora un año, el 11 de febrero de 2016, ya le tuvimos que preguntar a usted sobre medidas concretas de acción del Consell sobre violencia machista. Y –sienta lo que le digo, porque nosotros lo sentimos así– no estamos felices ni contentos de un año después, tener que volver a preguntar por la acción de este Consell en relación con la violencia machista.

Pero le digo más, el 14 de septiembre, hace seis meses, le advertimos ya a usted, le trasladamos la opinión de colectivos y asociaciones de mujeres, esas a las que usted homenajeara hace unos minutos tan solo, que estaban en contra de la redacción de la orden de protección integral a las víctimas de violencia machista, porque presentaba una perspectiva

paternalista, patriarcal, conservadora y asistencial que tutela a las mujeres como si fueran menores o incapaces, mujeres víctimas que no necesitan ser institucionalizadas. Estas palabras las he cogido del *Diario de Sesiones* de hace seis meses.

Ya le dijimos eso hace seis meses y lamentamos que algunas de nuestras reflexiones, que además conectan con el espíritu del Acuerdo del Botánico, no hayan sido tomadas en cuenta.

Y le voy a poner dos ejemplos. En el Acuerdo del Botánico se habla de la reversión de la gestión de los servicios de la red pública de atención social integral a las víctimas de violencia de género. Su Consell, el día 24 de febrero, acordó licitar nuevamente la gestión privada de los centros Mujer 24 Horas por dos años, prorrogables por dos años más. Casi 20 millones de euros cuando en el presupuesto de este año hay 9, como usted acaba de decir, para luchar contra la violencia de género.

Otro ejemplo. El proyecto de orden que configura esa red pública de atención ha sido una orden ampliamente cuestionada. 168 alegaciones, precisamente suscritas por las asociaciones a las que usted ahora reivindica, de las cuales solo se han estimado total o parcialmente la mitad, sin que estén claras las razones de la desestimación del resto. Según las propias organizaciones sociales solo se han estimado cuestiones de detalle.

Pero, mire, hay una cuestión peor que el empecinamiento en una relación de orden tan criticada y es la deficiente interlocución con las asociaciones y colectivos sociales. En agosto, en septiembre, en diciembre, le han dirigido a la vicepresidenta y a usted cartas pidiéndole entrevistas, pidiéndole explicar su punto de vista. Han transcurrido seis meses y la simple lógica burocrática parece haberse impuesto inexorable a la sensibilidad política, al compromiso social que desde el Acuerdo del Botánico debería estar orientando la acción del Consell que usted preside.

Señor Puig, su gobierno corre el riesgo de alejarse de la calle. Esa calle que ya no quiere abordar minutos de silencio sino que ha decidido alzar la voz, hacer ruido contra lo intolerable y exigir atención, imaginación, coraje y acción política. Dígame una cosa, ¿cree usted que se puede seguir manteniendo una lógica burocrática para luchar contra la violencia de género?

Mire, hay una cosa más peligrosa que ser lento para descifrar la voz de la calle y es el complejo de autoridad, ese complejo que ataca a algunos políticos que se creen que por el mero hecho de ser votados son más sabios que el día de antes de las elecciones; ese complejo que lleva a olvidarse de fomentar, de incorporar la participación de la ciudadanía.

Mire, cuando a colectivos sociales, que llevan décadas luchando en la calle y casi sin recursos contra la violencia machista se les contesta en un documento oficial: «Teniendo en cuenta el conocimiento real del funcionamiento de los recursos residenciales y la experiencia de esta *conselleria* – que será una experiencia de unos pocos meses– en la atención a las víctimas, se elabora el proyecto de orden, se cae en una prepotencia peligrosa.» (*Aplaudiments*)

Hemos dicho que un acuerdo entre administraciones, un pacto institucional ya no es suficiente. Nosotros también

decimos basta ya, pero también le recordamos que basta ya supuso una victoria, porque estuvo implicada la sociedad civil, no solo las instituciones.

Las administraciones no pueden pretender asumir solas la tarea de transformación cultural, de construcción de un nuevo modelo social, que es lo que puede acabar desde raíz con la violencia de género. Y eso supone poner en marcha, de verdad, y no aparentemente la red de agentes de igualdad que planteamos en todos los centros escolares para luchar desde el ámbito educativo contra los estereotipos y la cultura de la discriminación entre personas.

Y, mire, le voy a poner un ejemplo, para que todo no sea negativo, el caso vasco. Recientemente se firmó un código deontológico entre más de cincuenta agencias y medios de comunicación con Emakunde, Instituto Vasco de la Mujer, y el gobierno vasco, para erradicar los estereotipos sexistas en los medios de comunicación y la publicidad. Eso es un pacto social, eso es más que un pacto entre instituciones, eso es implicar a la sociedad para derrotar al terrorismo machista como se derrotó al terrorismo de ETA.

Yo, por tanto, le llamo la atención: corren ustedes el riesgo de alejarse de la calle, corren el riesgo de destruir las reivindicaciones que en materia de igualdad ya son un grito, no son minutos de silencio, un grito colectivo enorme. Se puede ser un gobierno lento, pero hace falta valentía y coraje para afrontar la lucha contra la violencia de género.

Muchas gracias. *(Aplaudiments)*

El senyor president:

Moltes gràcies, senyor Montiel.

President del Consell.

El senyor president del Consell:

Moltes gràcies, president.

Moltes gràcies, senyor Montiel.

El pacte que nosaltres hem proposat, que va proposar la vicepresidenta, és un pacte social, efectivament. Les institucions no poden resoldre este problema, òbviament, i jo fa un moment li ho explicat, li he dit quina és la meua opinió. A més a més és una qüestió que va molt més enllà del que és una decisió política. Açò d'acabar amb la violència masclista amb tot el que significa la violència de gènere no se pot decretar, no es pot fer una llei i ja s'ha acabat, és evident, estic d'acord amb vosté. Cal fer una gran aliança social i començant per suposat per l'educació. Però sí que estan funcionant ja les unitats d'igualtat en l'educació, com s'ha augmentat la xarxa de centres d'atenció integral, s'ha passat de 98 a 222 places residencials, s'han ampliat els equips professionals dels centres de Dona 24 Hores fins 17 persones, també el pla d'atenció individualitzat.

Però, efectivament, malgrat que tots els instruments institucionals funcionaren d'una manera absolutament correcta, perfecta, que jo evidentment no me crec amb la saviesa eixa

que feia referència vosté, crec que, efectivament, cal sempre exercir l'autoritat que t'han conferit uns altres amb absoluta humilitat. I li ho assegure que este Consell i este president ho assumix amb absoluta humilitat. I sabem que ens equivoquem i sabem que ens agradaria anar molt més de pressa en esta qüestió.

Però, efectivament, com vosté ha dit, jo crec que coincidim en una qüestió que és fonamental; fa falta ara més que mai una gran aliança amb la societat per tal de véncer el terrorisme masclista. Eixa és la qüestió que crec que ens ha d'unir i ens ha d'unir més enllà de qualsevol opció partidària.

Moltes gràcies. *(Aplaudiments)*

El senyor president:

Moltes gràcies, president.

Diputada Cristina Cabedo, té vosté la paraula.

La senyora Cabedo Laborda:

Bon dia.

En setembre, efectivament, en el debat de política general Podemos va incidir en el malestar que suposava l'esborrany de l'ordre d'atenció social a les víctimes de violència masclista. Dues setmanes després la conselleria va escoltar aquesta demanda i es va reunir amb tota una sèrie de col·lectius per millorar l'ordre. Però, a dia d'avui, la coordinadora feminista de València s'està concentrant per la retirada de l'ordre, perquè entenen que aquesta ordre, segons aquests tres eixos de la coordinadora feminista, consolida la institucionalització de les dones que pateixen violència i també als seus fills i filles, legitima la privatització dels serveis i no garanteix el dret de les dones a ser protegides allà on decideixen viure. Aquestes crítiques que s'assenyalen són de pes.

Senyora Oltra, com pensen resoldre aquestes crítiques des de la conselleria?

Gràcies.

El senyor president:

Moltes gràcies, senyora Cabedo.

Vicepresidenta del Consell, té vosté la paraula.

La senyora consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives:

Gràcies, senyor president.

Bon dia, senyories.

Mire, nosaltres estem per a resoldre la situació de les dones que hem de protegir, no per a resoldre les crítiques en tot cas.

Nosaltres el que estem treballant és per a resoldre les situacions de les dones que han d'eixir de sa casa i que hem de protegir a elles i als seus fills.

Per tant, qüestió primera, sobre la renovació de la gestió per part d'entitats privades. Mire, no sé si vostés veuen en quina situació estem. Nosaltres no podem fer una gestió directa en este moment, no tenim personal per a fer eixa gestió directa, no la tenim i Montoro no mos deixa. No sé quina part no hem entès d'eixa part. *(Remors)* Amb la vènia del senyor Ibáñez si me deixa seguir. El senyor Montoro té unes regles que nosaltres no estem a favor, que nosaltres intentem que se revertisquen, però que són les que són. Aleshores, per això s'ha fet una pròrroga de dos anys, no de deu, de dos anys.

I la següent qüestió. Mire, vosté hauria de parlar amb els professionals que treballen amb estes dones. Primer, hem augmentat sis mesos la possibilitat d'estada, eixes dones han d'eixir de la seua casa. Moltes voltes del que se les protegix és de tornar amb l'agressor, perquè s'ha de fer un treball psicològic, s'ha de fer un treball d'acompanyament i s'ha de fer un treball, primer, de convèncer-les que han d'eixir d'eixa situació. I això és una cosa que dura en el temps.

No se pot això conceptualitzar des d'un punt de vista d'una dona que és lliure i decidix on vol viure i què vol fer, perquè hem de protegir-les de l'agressor i del possible homicida. I això és el que se fa en estos centres. No és una qüestió de paternalisme, és una qüestió que les dones han d'estar emancipades psicològicament abans de poder donar la resta de passes, perquè si no tornen amb l'agressor i si no el que corren el risc és de ser assassinades.

Aixina que fem el favor de tractar este tema amb un poquet de rigor, amb un poquet de rigor. I les crítiques estan totes bé. Un poc de rigor.

Gràcies. *(Aplaudiments)*

El senyor president:

Moltes gràcies, vicepresidenta.

Diputada Llum Quiñonero, té vosté la paraula.

La senyora Quiñonero Hernández:

Bon dia.

Bon dia en el dia de la dona i rigor, rigor i debat que per a això estem ací. *(Aplaudiments)* A voltes estem d'acord i a voltes no, però estem junts per a tirar endavant.

Ara em toca a mi preguntar-li també de la xarxa d'Infodona que s'està acabant i que no s'acaba de construir la nova. Me preocupa que se extinga la red de Infodona y que ahora la experiencia quede desaprovechada, la de tantas mujeres, mientras la nueva red de agentes de igualdad no se ha acabado de construir.

Este es un problema, este es un problema para las mujeres que están trabajando, es un problema para nuestras políticas

de igualdad. Cuesta, es difícil hacer notar los problemas que tenemos, pero yo creo que es muy sabio y muy necesario para poder también afrontarlo. No solamente tenemos que enfrentarnos con quienes nos hemos opuesto durante años, también tenemos que hacer posible y visible nuestras dificultades, unas vinculadas a las políticas del PP que hacen imposible, ni han hecho posible los recortes para que las políticas sociales y las políticas de apoyo a las mujeres y a la lucha contra la violencia sean posibles, hay esa resistencia a...

El senyor president:

Senyoria, faça vosté la pregunta.

La senyora Quiñonero Hernández:

Necesitamos defender esa red, construir esa red de agentes de igualdad y no se está consiguiendo hacer...

El senyor president:

Senyoria, la pregunta és?

La senyora Quiñonero Hernández:

La pregunta es, vicepresidenta, cómo va a asegurar la construcción y la eficacia de la red de agentes de igualdad que hasta la fecha no ha podido ponerse en pie. *(Aplaudiments)*

El senyor president:

Senyoria, moltes gràcies.

Vicepresidenta del Consell, té vosté la paraula.

La senyora consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives:

Moltes gràcies.

Bé, senyora Quiñonero, gràcies per la pregunta perquè aquí el debat m'agradaria posar les contradiccions també damunt de la taula. Perquè per un costat se mos critica que hem ampliat el contracte dels centres, en la pregunta anterior, i ara vostés plantegen que el desprivatitzar els Infodona també és problemàtic. Aleshores, en què quedem? Desprivatitzem o no desprivatitzem?

En este cas, què estem fent? Desprivatitzar. I, efectivament, el que vosté deia, els processos de transició sempre són complicats. No és el mateix... *(Sorolls i rialles)*

El senyor president:

S'ha escoltat un tro, però era una carpeta. *(Rialles)*

La senyora consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives:

Els processos de transició sempre són complicats. Per què? Perquè no és el mateix muntar una xarxa ben muntada des del principi que haver de desmuntar una xarxa mal muntada i torna-la a muntar.

Nosaltres en abril tenim previst que eixa xarxa funcione. Com? A través de la municipalització del servei. I per això s'han ampliat amplament les transferències als ajuntaments. Què estan fent els ajuntaments? La selecció de personal, selecció de personal, a més, tenint en compte capacitat, mèrit, concurrència pública, etcètera, no a *dedo* com se feia abans.

Aleshores, quan això estiga, la xarxa serà doblada. (*Remors*) Vostés se senten al·ludits sempre, perquè bé ho saben que vostés triaven a dit, eh?, que bé s'ho saben... (*Sorolls i aplaudiments*)

El senyor president:

Senyories.

Finalitze vosté, vicepresidenta.

La senyora consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives:

Que sí, que sí... Aleshores, senyora Quiñonero, quan estiga el procés acabat i, clar, cada ajuntament va a un ritme diferent, però quan estiga acabat haurem aplegat al doble de municipis als que hem aplegat ara. Jo crec que és una cosa per a felicitar-se i justament hui, dia 8 de març.

Moltes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Moltes gràcies, vicepresidenta.

Senyories, després d'estes preguntes, finalitzem el punt primer, que és la sessió de control, agraint al Consell la seua presència i desitjant un bon viatge al president del Consell.

Projecte de llei, de La Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana (RE número 38.043, BOC número 128)

El senyor president:

Passarem al tercer punt de l'ordre del dia, que és el debat de totalitat del Projecte de llei de La Generalitat integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana.

Per a la presentació del projecte de llei, per part del Consell, té la paraula la vicepresidenta.

Senyories, demane silenci. Si han de parlar vostés els demanaria abandonar l'hemicicle, perquè el tema d'esta llei té molt d'interés.

Quan vosté vullga, vicepresidenta.

La senyora consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives:

Gràcies, senyor president.

Senyories.

Hui és un dia molt simbòlic per a presentar esta llei, la llei integral del reconeixement del dret a la identitat i expressió de gènere en la Comunitat Valenciana. Perquè el dia internacional de les dones és també un dia de reivindicació dels drets humans, del respecte a la diversitat i de la igualtat, des de la individualitat.

Presentar-la en el dia de les dones és molt important, perquè esta llei es fonamenta en el dret també a ser dona, amb independència dels genitals, amb independència que tingues vulva o que tingues penis.

En una societat que vol atendre els drets de cada subjecte, no caben ja les divisions en funció d'unes mires estretes, perquè ser dona és molt més que això. I hui, 8 de març, el que estes Corts van a debatre és una norma que protegeix les persones per damunt d'eixes ments fosques que ens volen alligonar, d'eixes ments sectàries que ens volen dir qui hem de ser, en compte d'escoltar-nos i preguntar-nos qui som.

Perquè ser dona és molt més que el cos o l'aspecte extern. Ser dona és allò que cadascuna sent en el seu interior. Ser dona és creure que cada persona té els mateixos drets. Ser dona és defensar la igualtat real, cada dia, al carrer i, naturalment, ací, a les Corts Valencianes també.

Hui és un gran dia, i ho és perquè hui vinc a parlar de drets aconseguits, en contraposició a campanyes anacròniques que pretenen llevar-los. Vinc a presentar una llei que se centra en el plànol de la inclusió, contraposada a un fanatisme que pretén l'exclusió. Vinc a proposar una norma fonamentada en l'estima i no en l'odi.

El consell de 8 de juliol de 2016 aprovava l'avantprojecte de llei elaborat per esta vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, en col·laboració amb les conselleries amb competències en educació, sanitat, justícia i treball i consensuada amb entitats socials i partits polítics. Esta llei és, per tant, fruit de l'Acord del Botànic, però ho és també de totes les propostes que recull el sentiment de les entitats i el consens de l'emergència i la urgència integral en matèria d'identitats trans.

I, com que va nàixer del consens, també ha estat elaborada amb eixe esperit. Fins a trenta-cinc persones han participat en tot el procés de redacció, fent-la una de les més participatives i consensuades.

N'han format part diverses persones representants del moviment LGTBI, persones expertes i els diferents grups parlamentaris. Una llei que és fruit d'un context social i l'activisme LGTBI i, especialment, trans.

Fins l'aprovació de la Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones, les persones trans només podien accedir al canvi de nom i sexe registral per sentència judicial, previ informe forense. És a dir, només podien accedir a eixa modificació les persones trans que havien sigut objecte de cirurgia de reassignació genital que, a més, havien de pagar-se elles mateixes.

La concreció de la Llei 3/2007 reconeixia el dret al canvi de nom i sexe registral, sense la necessitat d'eixa cirurgia. El requisit que establien era ser major d'edat, tindre nacionalitat espanyola, un diagnòstic de disfòria de gènere i una certificació de tractament mèdic durant dos anys que tinguera per objectiu l'adequació de les característiques físiques de la persona a la identitat de gènere sentida.

Eixa llei, que en el seu moment fa una revolució mundial, hui en dia s'ha quedat endarrerida degut, entre altres, als avanços en la consideració de les identitats trans.

Als inicis de 2008, i quasi una dècada després de reivindicacions i lluita, la Conselleria de Sanitat assumia l'atenció de les persones trans en la sanitat pública valenciana amb les següents prestacions: suport psicològic, teràpia hormonal i algunes cirurgies, histerectomia i orquidectomia.

En 2009 va nàixer una campanya d'àmbit mundial a favor de la despatologització de les identitats trans que reivindicava l'autodeterminació de gènere; en el cas espanyol, per tant, l'eliminació dels requisits indicats anteriorment per tal d'accedir a la rectificació registral del nom i la menció del sexe.

Esta campanya perseguia l'eliminació del trastorn de la identitat de gènere del DSM-5, que és el manual diagnòstic i estadístic de trastorns mentals de l'Associació Americana de Psiquiatria, utilitzat a tot el món, i que ha aconseguit parcialment; i del CIE-11, el manual de classificació estadística internacional de malalties i problemes relacionats amb la salut, de l'Organització Mundial de la Salut, previst per a 2018 i que continuarà, segurament, avanços significatius cap a la despatologització de les identitats trans.

En maig de 2012, Argentina va aprovar la Llei 26.743, que estableix el dret a la identitat de gènere, que no demana requisits i que inclou també menors d'edat, convertint-se en una referència mundial. S'han sumat, en este sentit, legislacions de Dinamarca, Malta, Colòmbia, Irlanda i Noruega.

En juny de 2012, Euskadi va aprovar una llei de reconeixement dels drets de les persones trans en pareguts termes, que ofereix, per primera vegada, una documentació administrativa transitòria, fins que es puguin aconseguir els requisits de la llei estatal.

En juliol de 2014, Andalusia aprova la seua llei, reconeixent el dret de l'autodeterminació del gènere, la primera en Espanya, per unanimitat, per unanimitat.

Més lleis vindrien a reconèixer eixe dret, com les aprovades en Catalunya, Extremadura i Regió de Múrcia, estes

aprovades per unanimitat, Comunitat de Madrid, Illes Balears, aprovades sense cap vot en contra.

Mentrestant, els col·lectius LGTB reclamen una llei estatal que reconega per igual els drets de les persones trans.

Com a govern valencià, ens sentim especialment satisfets d'esta llei. La societat valenciana és hui més lliure, més rica, més diversa, en definitiva millor, si vostés donen el recolzament a esta llei.

Lleis com la que hui presente i que emplace perquè ses senyories acullen com a pròpia, donant-li la unànime aprovació -i els vull agrair que no hi haja hagut esmenes a la totalitat a esta llei-, representen un canvi social de profunditat per a atendre una demanda social amplament reclamada, des que en 2009 va nàixer la campanya d'àmbit mundial per a la despatologització de les identitats trans. Perquè les identitats de gènere no són cap malaltia, sols són això, la capacitat de les persones per a afirmar qui som i com ens volem mostrar.

Esta llei significa, per a un col·lectiu maltractat, assolir drets, eines i veu, però també significa traçar un camí per a la nostra societat, un camí de canvi que parla de drets i de respecte, de llibertats i d'identitats diverses.

Mai he entés les persones o els col·lectius o els grups o els partits que s'oposen a l'ampliació de drets de col·lectius. Esta és una llei que no obliga ningú, però dona drets a persones que, fins ara, no els tenien. No me cap en el cap que no se puguen recolzar els drets dels altres, igual que els drets propis.

Per tant, actualment, al nostre país, les persones trans encara pateixen una opressió devastadora, i per això és necessària esta llei. Violència estructural, simbòlica, física, verbal, econòmica i psicològica són exercides cap a elles, així com cap a totes aquelles que defugen el binomi home-dona. Violències socials dirigides a les persones que no es mostren tal com uns rols construïts socialment exigixen, i són assignats en funció d'una determinada biologia.

Es tracta d'una opressió cap a tota la societat no només per al col·lectiu que és oprimat. Quan oprimixen una part de la nostra societat, estan vulnerant-nos a tots. Això seria la postura madura en una democràcia.

És una opressió cap a tota la societat; cap als hòmens perquè siguen masculins, cap a les dones perquè siguen femenines, però especialment cap a les persones trans, que trenquen els esquemes i ens mostren que existixen altres maneres i diverses maneres de ser, de mostrar-se, de sentir-se, i totes elles són vàlides, senyories, totes elles.

La llei que presente hui té com a objectiu bàsic el reconeixement a la identitat de les persones, de totes, també de les joves. Algunes de les qüestions fonamentals que aborda el nou marc jurídic es fonamenta en el reconeixement de la identitat i de l'expressió de gènere per damunt de l'assignada al nàixer, sense la necessitat de prova psicològica o mèdica.

Esta llei reconeix que existix un col·lectiu vulnerable, que necessita normes per a ser protegit, visibilitzat i normalitzat socialment, que necessita també normes per a ser respectat.

I, a més, planteja la possibilitat de concedir la documentació administrativa necessària, adequada a la seua identitat, dins de les competències autonòmiques, amb l'objectiu d'afavorir una millor inclusió i evitar situacions de discriminació.

La llei contempla els àmbits d'actuació coordinada necessaris entre educació, sanitat i igualtat per a assegurar una ràpida detecció i actuació davant de situacions discriminatòries o que atempten contra la identitat de gènere expressada per les i els menors.

A més, regula cada àrea específica, com la sanitària, on es garanteix una cartera de serveis per a atendre totes les necessitats de les persones trans: suport psicològic, teràpia hormonal, cirurgies requerides per a la modificació corporal i aspectes com la congelació d'òvuls i esperma o tractaments integrals d'acompanyament hormonal i psicològic per a joves.

També en educació hem fet molts canvis, mitjançant un protocol que assegure la identitat i la lliure elecció d'indumentària, a més de la formació del professorat i la promoció del respecte del dret a la identitat i l'expressió de gènere.

Altres àmbits és l'ocupació. Les persones trans formen part dels col·lectius que més discriminació patixen a l'hora de trobar feina. I, per això, la llei contempla la incorporació d'este col·lectiu al costat d'aquells que tenen major dificultat per a accedir a una ocupació pel que fa a mesures de formació, orientació i inserció laboral.

Hi ha moltes més mesures, entre altres àmbits com joventut, oci, cultura, esport, cooperació, comunicació, policia, polítiques familiars i socials.

Per això, esta llei vol representar un canvi estructural en la societat valenciana, perquè amb la seua aplicació aconseguirem una societat molt més respectuosa, que contemple la diferència com un valor i no com una amenaça.

Esta llei també és en record d'Ana Cano, d'Ana Cano, de Melu, que ens deixava el passat 25 de gener. Ella va presentar, junt amb l'aleshores coordinador general del col·lectiu Lambda, de lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals, i ara director general d'igualtat en la diversitat, la primera proposta de llei trans als grups parlamentaris, allà per la setena legislatura, el 25 de novembre de 2010.

Des d'aquell moment, l'embrió de la llei trans havia estat un objectiu per a Melu i tantes persones més, lluitant a les institucions, però també al carrer. Durant prou de temps, el grup trans Lambda, el qual encapçalava ella, es concentrava el primer dijous de cada mes, demanant la seua aprovació.

Amb el govern del botànic fou convidada des de l'inici a participar del procés de la seua elaboració. I, finalment, fou una de les veus de les persones trans en la presentació de l'avantprojecte, el passat 7 de setembre.

Ella, a més, deia que esta llei no era per a ella, sinó per a les persones trans que venien darrere, que ella ja tingué la llei de 2007 que va reconèixer la seua identitat com a legal, ella ja era una supervivent de la transfòbia, una dona que havia superat els entrebancs d'una època difícil, una dona que ha viscut amb orgull la seua identitat.

Esta llei, per tant, també és per a totes aquelles persones trans que, com Melu, no han pogut gaudir-la, però que han estat fonamentals per a la seua creació.

El nostre desig, com he manifestat en altres ocasions, com en el recent congrés del col·lectiu Lambda, és l'aprovació de la llei per unanimitat dels grups parlamentaris, de tots ells. Eixe és el meu somni. Una llei que amplia drets a un col·lectiu històricament discriminat i que no en lleva cap a ningú. Si no poguera ser per unanimitat, almenys, senyories, que no tinga cap vot en contra. Perquè miren, senyories, el dret a la felicitat, el dret a poder ser com som ha costat molt de patiment, ha costat silencis, humiliacions, tortures i també la mort.

Vull acabar fent un homenatge pòstum, un homenatge a una dona valenciana del segle XV, que va nàixer atrapada en un cos d'home i que, per voler mostrar-se com era, va ser executada molt prop d'ací, a la plaça del Mercat. Li deien Margalida Borràs. I el capellà del rei Alfons el Magnànim va deixar escrites estes paraules en el seu dietari, *Com penjaren Margalida*:

«En l'any 1460, dilluns, a 28 de juliol, en lo mercat de València, penjaren a Margalida, la que era un home. E dien-li Miquel Borràs, fill d'un notari de Mallorca, lo qual anava vestit com a dona, e estigué en moltes cases en València en hàbit e vestidures de dona, la qual cosa fou sabuda, e fou presa e turmentada. E per causa de la dita Margalida o Miquel foren presos alguns e turmentats. Emperò la dita Margalida fou penjada e vestiren-li camisa d'home, e ben curta, e sens panyos, en manera que amostrava bé ses vergonyes.»

Esta llei, per a la qual demane el seu suport hui, és un acte de justícia a totes les *margalides* que, al llarg de la història, no han pogut ser lliures. Ara està en les nostres mans que les *margalides* que trobem siguen promesa de primavera, siguen promesa de vida, de llibertat, de diversitat, de felicitat.

Moltes gràcies, senyories. *(Aplaudiments)*

(Ocupa la presidència la vicepresidenta primera, senyora Carmen Martínez Ramírez)

La vicepresidenta primera:

Gràcies, vicepresidenta.

Per a fixar la posició del Grup Parlamentari Podemos-Podem, té la paraula la seua diputada il·lustre senyora Cristina Cabedo.

La senyora Cabedo Laborda:

Avui debatem sobre el projecte de llei integral del reconeixement del dret a la identitat i expressió de gènere de la Comunitat Valenciana, un projecte de llei presentat pel Consell, però en el qual hem participat tots els grups parlamentaris, i especialment els col·lectius LGTBI que avui ens acompanyen i que saludem.

Un projecte que també va agafar com a esberrany una llei impulsada per la nostra companya Beatriz Gimeno, en el parlament de Madrid, també molt invisibilitzada, tot i la seua lluita LGTBI. I avui, Dia Internacional de les Dones, també voldríem nomenar.

Com també volem nomenar, com ha fet la senyora vicepresidenta, Margarita Borrás, una dona trans, presa i torturada en 1460 per comportar-se i vestir-se com una dona, sent el primer cas de transfòbia institucional documentat a territori valencià. Perquè aquesta llei reconeix les persones trans com ho són, persones dignes, i perquè tan sols assegurant tots i cada u dels seus drets fonamentals i desenvolupant tots i cada u dels drets fonamentals s'assegura la dignitat de les persones, s'assegura que les persones siguen persones.

Però aquesta llei, per a poder realment complir aquesta assegurança, inclou obligacions a una societat que aspira a una vertadera igualtat en tots els seus àmbits. I per això, regula des de la sanitat a l'educació, passant per l'àmbit laboral, social, familiar, de la joventut, de les persones majors, oci, cultura, esport, cooperació internacional, comunicació, seguretat i emergències.

Però també ens falta un nou punt, un punt que ens assegura que totes les persones tinguem clar que les persones trans són persones i, per tant, persones dignes. I és no només el reconeixement dels drets, sinó el reconeixement de les violències i les discriminacions que les persones trans han patit des dels inicis dels inicis. Per això, aquesta llei, una llei pròpia de temps del canvi, mencionen la senyora Margarita Borrás.

Han passat més de cinc segles des d'aleshores i a dia d'avui encara hem de reconèixer amb vergonya però en veu alta que l'assetjament i la violència contra les persones trans encara existeix. Vam començar aquesta legislatura amb l'assassinat d'una dona trans, novament una dona trans, doble motiu, pareix, per desitjar la mort d'aquesta persona per part de les persones intolerants i amb odi.

I en els últims dies també hem hagut de veure passejar pels nostres carrers, els carrers de totes i per descomptat els carrers de les persones trans, un autobús ple d'odi i un autobús vergonyós. Un autobús conduït per persones de les quals no sabem si tenen penis o vagina, però del que sí que sabem que no tenen ni cervell ni cor.

Un autobús (*aplaudiments*) desacreditat per tots els partits polítics, inclosa la presidenta de la Comunitat de Madrid del Partit Popular, la senyora Cifuentes, però amb l'excepció únicament i exclusiva en tota Espanya de la síndica del Partit Popular a la Comunitat Valenciana, la senyora Bonig qui, lluny de condemnar aquest autobús, va demanar llibertat i respecte per a aquest. (*Veus*)

Senyora Bonig, és responsabilitat nostra en el parlament de totes les persones, i per descomptat de les persones trans, dir-li que qui necessita i a qui se li ha de garantir la llibertat és a les persones trans, i no a autobusos plens d'odi i d'intolerància. (*Aplaudiments*) Un autobús, i amb açò acabe, que damunt va tindre la poca vergonya i la mala hostia d'apoderar-se d'una de les campanyes (*remors*) del col·lectiu Chrysalis, l'associació de famílies de menors trans, que efectivament van fer una campanya dient que hi ha xiquetes amb penis i xiquets amb vulva.

I per això, jo voldria acabar la nostra intervenció... Perdó, que hi ha xiquetes amb penis i xiquets amb vulva. I per això, jo voldria acabar la meua intervenció, amb les paraules d'Ana Navarro, representant de la fundació Daniela, i mare d'una xiqueta trans. I que en la nostra comissió de participació...

La senyora vicepresidenta primera:

Ha d'acabar ja, senyora Cabedo.

La senyora Cabedo Laborda:

Sí, acabe amb les paraules de la senyora Ana Navarro que en la comissió de participació ciutadana va dir, quan li van preguntar per l'àmbit d'actuació d'aquesta llei: «¿En qué ámbito de aplicación se puede regular el derecho a la dignidad? En todos. ¿Es que en los colegios privados se puede prohibir la entrada a alumnos negros? No nos tiene que dar miedo la palabra *trans*. A mí no me da miedo la palabra *cis*. El maltrato puede ser físico o psicológico. A un niño que va con un bofetón al colegio se le presentan...

La senyora vicepresidenta primera:

Senyora Cabedo, ha d'acabar ja.

La senyora Cabedo Laborda:

...los servicios sociales en su casa. A un niño que va diciendo que le están negando ser la persona que es, ¿cómo no se va a poder hacer algo? No se le llama "intervención" se le llama "protección al menor".

Gràcies, senyora Navarro, per la seua dignitat, per la dignitat de la seua filla. Gràcies, per la seua força...

La senyora vicepresidenta primera:

Gràcies, senyora Cabedo, per la seua intervenció.

La senyora Cabedo Laborda:

...i la dels col·lectius LGTBI.

La senyora vicepresidenta primera:

Senyora Cabedo, gràcies per la seua intervenció. (*Aplaudiments*)

Senyora Bonig, per a què demana la paraula? Entenc que és per al·lusions. Li havia preguntat per què. Entenc que és per al·lusió directa, no? Un segon, per favor, senyora Bonig, que li pose el micro i el temps. Un momentet, per favor.